

Operacje na znacznikach, bitach i bajtach

Rejestr flag

bit	Skróć/wartość	opis	typ
0	CF	flaga przeniesienia (carry)	S
2	PF	flaga parzystości (parity)	S
4	AF	flaga wyrównania (adjust)	S
6	ZF	flaga zera (zero)	S
7	SF	flaga znaku (sign)	S
10	DF	flaga kierunku (direction)	C
11	OF	flaga przepełnienia (overflow)	S

S: Znacznik stanu
C: Znacznik kontrolny
X: Znacznik systemowy

(C) KISI d.KIK PCz 2022 Programowanie niskopoziomowe 2

Operacje na flagach

- STC Ustawienie CF
- CLC Zerowanie CF
- CMC Zanegowanie CF
- CLD Zerowanie DF – flagi kierunku
- STD Ustawienie DF
- LAHF Przesłanie flag do rejestru AH
- SAHF Przesłanie rejestru AH do flag
- PUSHF/PUSHFD/ PUSHFQ Wysłanie flag na stos
- POPF/POPCFD/POPFQ Pobranie flag ze stosu
- STI Ustawienie IF – flagi przerwania
- CLI Zerowanie IF

(C) KISI d.KIK PCz 2022 Programowanie niskopoziomowe 3

Wpływa na flagi: C

Instrukcja STC

```

stc
Ustawienie flagi CF.
CF := 1

stc
  
```

(C) KISI d.KIK PCz 2022 Programowanie niskopoziomowe 4

Wpływa na flagi: C

Instrukcja CLC

```

clc
Zerowanie flagi CF.
CF := 0

clc
  
```

(C) KISI d.KIK PCz 2022 Programowanie niskopoziomowe 5

Wpływa na flagi: C

Instrukcja CMC

```

cmc
Zanegowanie flagi CF.
CF := not CF

cmc
  
```

(C) KISI d.KIK PCz 2022 Programowanie niskopoziomowe 6

Wpływa na flagi: D

Instrukcja STD

std

Ustawienie flagi kierunku DF. Jeżeli DF=1 instrukcje łańcuchowe zmniejszają rejestr ESI lub EDI.

DF := 1

std

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

7

Wpływa na flagi: D

Instrukcja CLD

cld

Zerowanie flagi kierunku DF. Jeżeli DF=0 instrukcje łańcuchowe zwiększają rejestr ESI lub EDI.

DF := 0

cld

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

8

Wpływa na flagi: -

Instrukcja LAHF

lahf

Przesłanie flag do rejestru AH

AH := lo(FLAGS)

lahf

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

9

Wpływa na flagi: SZAPC

Instrukcja SAHF

sahf

Przesłanie rejestru AH do flag. Bity 1,3,5 są ignorowane.

lo(FLAGS) := AH

sahf

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

10

Wpływa na flagi: -

Instrukcja PUSHF/PUSHFD/PUSHFQ

pushf/pushfd/pushfq

Przesyła zawartość Flag/Eflag/Rflag na stos.

pushf

pushfd

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

11

Wpływa na flagi: OSZAPC

Instrukcja POPF/POPFD/POPfq

popf/popfd/popfq

Pobiera zawartość Flag/EFlag ze stosu.

popf

popfd

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

12

Wpływa na flagi: I

Instrukcja STI

sti

Ustawienie flagi przerwań IF lub VIF. Włącza po następczej instrukcji system przerwań maskowalnych.

IF := 1

sti

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

13

Wpływa na flagi: I

Instrukcja CLI

cli

Zerowanie flagi przerwań IF lub VIF. Wyłącza system przerwań maskowalnych.

IF := 0

cli

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

14

Operacje na bitach

- BT Testowanie bitu
- BTS Testowanie bitu z ustawianiem
- BTR Testowanie bitu z zerowaniem
- BTC Testowanie bitu z negacją
- TEST Porównanie logiczne
- BSF Przeszukiwanie bitów w przód
- BSR Przeszukiwanie bitów wstecz
- LZCNT Zlicza zerowe bity od najstarszego
- TZCNT Zlicza zerowe bity od najmłodszego
- BEXTR Wycina ciąg bitów
- BLSI Kopiuje najmłodszy ustawiony bit
- BLSR Zeruje najmłodszy ustawiony bit
- BLSMSK Tworzy maskę do bitu=0
- BZHI Zeruje starsze bity

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

15

Wpływa na flagi: OSZAPC
xxxxxC

Instrukcja BT

bt baza, nr

Wyznacza wartość bitu nr (rejestr lub wartość) w bazie (rejestr lub zmienna) i umieszcza ją w CF.

CF := bit bazy numer nr

bt zmienna, eax

bt edx, 12

bt rcx, 37

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

16

Wpływa na flagi: OSZAPC
xxxxxC

Instrukcja BTS

bts baza, nr

Wyznacza wartość bitu nr (rejestr lub wartość) w bazie (rejestr lub zmienna) i umieszcza ją w CF. Następnie ustawia badany bit.

CF := bit bazy numer nr

bit bazy numer nr:=1

bts zmienna, eax

bts edx, 12

bts rcx, 37

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

17

Wpływa na flagi: OSZAPC
xxxxxC

Instrukcja BTR

btr baza, nr

Wyznacza wartość bitu nr (rejestr lub wartość) w bazie (rejestr lub zmienna) i umieszcza ją w CF. Następnie zeruje badany bit.

CF := bit bazy numer nr

bit bazy numer nr := 0

btr zmienna, eax

btr edx, 12

btr rcx, 37

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

18

Wpływa na flagi: OSZAPC
xxxxxC

Instrukcja BTC

`btc baza, nr`

Wyznacza wartość bitu nr (rejestr lub wartość) w bazie (rejestr lub zmienna) i umieszcza ją w CF. Następnie neguje badany bit.

CF := bit bazy numer nr

bit bazy numer nr := not bit bazy numer nr

`btc zmienna, eax``btc edx,12``btc rcx, 37`

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

19

Wpływa na flagi: OSZAPC
OSZxP0

Instrukcja TEST

`test cel, źródło`

Wyznacza iloczyn logiczny (bit po bicie) zawartości celu i źródła (rejestr lub wartość), wynik jest pominięty, ustawia flagi.

cel and źródło

`test eax, zmienna``test edx, [ebx+esi*4]`

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

20

Wpływa na flagi: OSZAPC
xxZxxx

Instrukcja BSF

`bsf cel, źródło`

Przeszukiwanie bitów w przód. Szuka w rejestrze lub zmiennej źródła najmłodszego bitu=1, jego indeks umieszcza w rejestrze celu (ZF = 0). Jeśli źródło = 0, wówczas ZF = 1, a cel jest niezdefiniowany

cel := indeks najmłodszego bitu = 1 źródła

`bsf eax, zmienna``bsf edx,esi``bsf rcx, rdx`

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

21

Wpływa na flagi: OSZAPC
xxZxxx

Instrukcja BSR

`bsr cel, źródło`

Przeszukiwanie bitów wstecz. Szuka w rejestrze lub zmiennej źródła najstarszego bitu=1, jego indeks umieszcza w rejestrze celu (ZF = 0). Jeśli źródło = 0, wówczas ZF = 1, a cel jest niezdefiniowany

cel :=indeks najstarszego bitu=1 źródła

`bsr eax, zmienna``bsr edx, esi``bsr rcx, rdx`

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

22

Wpływa na flagi: OSZAPC
xxZxxx

Wymaga LZCNT

Instrukcja LZCNT

`lzcnt cel, źródło`

Zlicza starsze (wiodące) zerowe bity źródła (16|32|64) i ilość zapisuje do rejestru celu. Dla celu = 0 ZF = 1. Dla celu = rozmiarowi źródła CF = 1.

cel := liczba wiodących zer w źródle

`lzcnt eax, zmienna``lzcnt edx, esi``lzcnt rcx, rdx`

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

23

Wpływa na flagi: OSZAPC
xxZxxx

Wymaga BMI1

Instrukcja TZCNT

`tzcnt cel, źródło`

Zlicza od najmłodszego zerowe bity źródła (16|32|64) i ilość zapisuje do rejestru celu. Dla celu = 0 ZF = 1. Dla celu=rozmiarowi źródła CF = 1.

cel := liczba końcowych zer w źródle

`tzcnt eax, zmienna``tzcnt edx, esi``tzcnt rcx, rdx`

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

24

Wpływa na flagi: OSZAPC
0xZxx0

Wymaga BMI1

Instrukcja BEXTR

`bextr cel, źródło, st_ile`

Wycina z rejestru|zmiennej źródła (32|64) ciąg bitów i umieszcza w rejestrze celu. Początkowy bit określa rejestr `st_ile[7:0]`, a ilość bitów `st_ile[15:8]`. Jeśli `cel = 0`, wówczas `ZF = 1`.

$cel := \text{źródło}[\text{start} + \text{ile} - 1 : \text{start}]$

`bextr eax, zmienna, edx`

`bextr edx, esi, eax`

`bextr rcx, rdx, rax`

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

25

Wpływa na flagi: OSZAPC
0SZxxC

Wymaga BMI1

Instrukcja BLSI

`blsi cel, źródło`

Izoluje z rejestru lub zmiennej źródła najmłodszy bit=1 i umieszcza w rejestrze celu (`CF = 1`). Zeruje pozostałe bity. Jeśli `źródło = 0`, wówczas `CF = 0`, a `cel = 0`.

$cel := (-\text{źródło}) \text{ and } \text{źródło}$

`blsi eax, zmienna`

`blsi edx, esi`

`blsi rcx, rdx`

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

26

Wpływa na flagi: OSZAPC
0SZxxC

Wymaga BMI1

Instrukcja BLSR

`blsr cel, źródło`

Kopiuje bity z rejestru lub zmiennej źródła (32|64) i umieszcza w rejestrze celu, zeruje najmłodszy bit = 1 (`CF = 0`). Jeśli `źródło = 0`, wówczas `CF = 1`, a `cel = 0`.

$cel := (\text{źródło} - 1) \text{ and } \text{źródło}$

`blsr eax, zmienna`

`blsr edx, esi`

`blsr rcx, rdx`

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

27

Wpływa na flagi: OSZAPC
0SZxxC

Wymaga BMI1

Instrukcja BLMSK

`blmsk cel, źródło`

Ustawia młodsze bity rejestru celu (32|64) na 1 aż do numeru najmłodszego bitu=1 z rejestru lub zmiennej źródła włącznie (`CF = 0`). Zeruje pozostałe bity. Jeśli `źródło = 0`, wówczas `CF = 1`, a `cel = not 0`.

$cel := (\text{źródło} - 1) \text{ xor } \text{źródło}$

`blmsk eax, zmienna`

`blmsk edx, esi`

`blmsk rcx, rdx`

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

28

Wpływa na flagi: OSZAPC
0SZxxC

Wymaga BMI2

Instrukcja BZHI

`bzhi cel, źródło, idx`

Kopiuje bity z rejestru lub zmiennej źródła (32|64) do rejestru celu (32|64) i kasuje starsze bity od numeru z rejestru `idx` (`CF = 0`). Jeśli `idx > 31|63`, wówczas `CF = 1`.

$cel := \text{źródło}; \text{cel}[\text{rozmiar} - 1 : \text{idx}] = 0$

`bzhi eax, zmienna, edx`

`bzhi edx, esi, eax`

`bzhi rcx, rdx, rax`

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

29

Wpływa na flagi: -

Instrukcja SETcc

`SETcc cel`

Jeśli jest spełniony warunek `cc`, ustawia bajt na 1, w przeciwnym wypadku na 0.

`if cc then cel := 1`

`else cel := 0`

`sets al`

`setge [esi+8]`

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

30

Instrukcje SETcc

- SETE/SETZ   Ustaw bajt jeśli equal/ zero
- SETNE/SETNZ   Ustaw bajt jeśli not equal/ not zero
- SETS   Ustaw bajt jeśli sign (negative)
- SETNS   Ustaw bajt jeśli not sign (non-negative)
- SETO   Ustaw bajt jeśli overflow
- SETNO   Ustaw bajt jeśli not overflow
- SETPE/SETP   Ustaw bajt jeśli parity even/ parity
- SETPO/SETNP   Ustaw bajt jeśli parity odd/ not parity

- SETA/SETNBE   Ustaw bajt jeśli above/ not below or equal
- SETAE/SETNB/SETNC   Ustaw bajt jeśli above or equal/ not below/ not carry
- SETB/SETNAE/SETC   Ustaw bajt jeśli below/ not above or equal/ carry
- SETBE/SETNA   Ustaw bajt jeśli below or equal/ not above

- SETG/SETNLE   Ustaw bajt jeśli greater/ not less or equal
- SETGE/SETNL   Ustaw bajt jeśli greater or equal/ not less
- SETL/SETNGE   Ustaw bajt jeśli less/ not greater or equal
- SETLE/SETNG   Ustaw bajt jeśli less or equal/ not greater

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

31

Przykład – int na bin(string)

```

procedure sab(var s:string;i:integer);
asm
  push ebx
  bsr edx,ecx           //w edx nr najstarszej 1
  jnz @1
  mov word ptr [eax],s3001
  jmp @e
  @1: mov [eax],dl      //dlugosc
      inc [eax]
  @p: inc eax
      bt ecx,edx        //testuj
      setc [eax]
      add byte ptr [eax],s30 //zapisz znak
      dec edx
      jns @p
  @e:
end:

```

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

32

Wplywa na flagi: -

Instrukcja RDPID

rdpid cel

Czyta 32-bitowy identyfikator procesora do rejestru celu.

cel=PID

rdpid eax

rdpid rdx

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

33

Wplywa na flagi: -

Instrukcja RDTSC

rdtsc

Read Time Stamp Counter. Czyta 64-bitowy licznik do rejestrów EDX: EAX.

EDX: EAX := licznik

rdtsc

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

34

Przykład – funkcja pomiaru czasu

```

function Pomiar(a:integer):integer;
var Cykle_H,Cykle_L:integer;
asm
  rdtsc
  mov Cykle_H,edx
  mov Cykle_L,eax
  ...
  ...
  rdtsc
  sub eax,Cykle_L
  sbb edx,CykleH
  sub EAX,9 ; odliczenie 9?
end;

```

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

35

Przykład – funkcja random

```

function MyRandom(a:integer):integer;overload;
asm
  push ebx
  xor ebx,ebx
  imul edx,[ebx+MySeed],so8o884o5
  inc edx
  mov [ebx+MySeed],edx
  mul edx
  mov eax,edx
  pop ebx
end;

function MyRandom(a:integer):integer;overload;
asm
  push eax
  rdtsc
  ror al,3
  imul edx,MySeed,so8o884o5
  ror ah,1
  inc edx
  ror eax,1
  mov MySeed,edx
  bswap eax
  xor eax,edx
  pop edx
  mul edx
  mov eax,edx
end;

```

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

36

Wpływa na flagi: 00000C

Instrukcja RDRAND

rdrand cel

Czyta 16|32|64-bitową liczbę losową (deterministic random bit generator) do rejestru celu wg normy NIST SP 800-90A. Jeśli CF = 1 wartość jest prawidłowa.

rdrand rax

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

37

Wpływa na flagi: 00000C

Instrukcja RDSEED

rdseed cel

Czyta 32|64-bitową liczbę losową (non-deterministic random bit generator) do rejestru celu wg norm NIST SP 800-90B i NIST SP800-90C. Jeśli CF = 1 wartość jest prawidłowa.

rdseed rax

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

38

Przykład

Oblicz wartość
Losową (64)

```
;rcx - wskaźnik do liczby int64
random proc;
    xor     rax, rax ;nieudane
    mov    rdx, 10 ;liczba powtórzeń
@p:   rdseed r8 ;czytaj liczbę
    jc     @ok
    dec    rdx ;licznik--
    jnz   @pz
    ret
@ok:  mov    [rcx], r8 ;zapisz wartość
    inc    rax ;udane
    ret
random endp;
```

(C) KISI d.KIK PCz 2022

Programowanie niskopoziomowe

39